

Temat	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
Dział 1. METALE I NIEMETALE					
1. Wewnętrzna budowa materii	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia: <i>materia, substancje chemiczne</i> – dzieli substancje na proste i złożone oraz ich mieszaniny – dzieli mieszaniny na jednorodne i niejednorodne – podaje definicję <i>pierwiastka i związku chemicznego</i> – wymienia stany skupienia materii – wskazuje, jaki rodzaj drobin nazywamy atomami – wymienia podstawowe cząstki wchodzące w skład atomu – opisuje budowę atomu – charakteryzuje protony, elektrony i neutrony 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady ciał fizycznych – wyjaśnia różnicę między związkiem chemicznym a mieszaniną – charakteryzuje stany skupienia materii – wyjaśnia, na czym polega skraplanie, krzepnięcie, parowanie, sublimacja i resublimacja – podaje zależność między liczbą protonów i elektronów w atomie – określa liczbę protonów, elektronów i neutronów na podstawie zapisu ${}^A_Z E$ – zna wzór na obliczanie maksymalnej liczby elektronów na poszczególnych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia różnicę pomiędzy pierwiastkiem, związkiem chemicznym i mieszaniną – opisuje wewnętrzną budowę substancji w różnych stanach skupienia – wyjaśnia, czym jest promień atomowy – określa rząd wielkości rozmiarów atomów – potrafi zapisać konfigurację elektronową atomów pierwiastków o $Z=1$ do $Z=20$ – wyjaśnia powód, dla którego wprowadzono atomową jednostkę masy – zapisuje obserwacje oraz formułuje wnioski z przeprowadzonych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> – projektuje i wykonuje doświadczenia potwierdzające ziarnistą budowę materii – projektuje i przeprowadza doświadczenie wykazujące różnicę pomiędzy mieszaniną a związkiem chemicznym 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia nazwiska filozofów greckich, którzy prowadzili badania nad budową materii – omawia atomistyczną teorię budowy materii Daltona – omawia wkład Marii Skłodowskiej-Curie i jej męża Piotra Curie w prace nad wyjaśnieniem budowy atomu – charakteryzuje model budowy atomu wg Rutherforda i Bohra

	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje liczbę atomową i masę atomową – zna symbole literowe powłok – definiuje pojęcie <i>izotop</i> – zna pojęcia: <i>chmura elektronowa, powłoka walencyjna, elektrony walencyjne</i> – definiuje atomową jednostkę masy, masę atomową i masę cząsteczkową – zna jednostkę masy atomowej 	<p>powłokach</p> <ul style="list-style-type: none"> – oblicza masę cząsteczkową 			
2. Układ okresowy pierwiastków	<ul style="list-style-type: none"> – dzieli pierwiastki na metale i niemetale – wie, kto pierwszy podał definicję pierwiastka chemicznego – wymienia pierwiastki, które w temperaturze pokojowej są cieczami – wie, w jaki sposób tworzy się nazwy 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, jaką wielkość wziął pod uwagę Mendelejew, klasyfikując pierwiastki chemiczne – zna związek między położeniem pierwiastka w układzie okresowym a budową jego atomu – korzysta z układu okresowego pierwiastków 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, w jaki sposób zmienia się promień atomowy w grupach głównych i okresach ze wzrostem liczby atomowej – określa zamiany aktywności metali i niemetali w obrębie grupy i obrębie okresu ze wzrostem liczby atomowej – omawia współczesną 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny zmian promienia atomowego w grupach i okresach ze wzrostem liczby atomowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wylicza nazwiska uczonych, którzy próbowali sklasyfikować pierwiastki – podaje biogram Marii Skłodowskiej-Curie

	<p>pierwiastków</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, w jaki sposób tworzy się symbole pierwiastków – wie, co to jest układ okresowy – podaje nazwisko twórcy układu okresowego pierwiastków – zna budowę układu okresowego pierwiastków – podaje treść prawa okresowości – odczytuje w układzie okresowym masy atomowe pierwiastków chemicznych – wskazuje na położenie metali i niemetalu w układzie okresowym pierwiastków – potrafi odnaleźć dany metal lub niemetal w układzie okresowym pierwiastków 	<p>chemicznych i</p> <ul style="list-style-type: none"> odczytuje numer grupy, numer okresu, masę atomową, liczbę atomową wskazanego pierwiastka – tworzy nazwy grup w układzie okresowym – wie, w jaki sposób zmienia się charakter metaliczny w grupach i okresach układu okresowego ze wzrostem liczby atomowej – definiuje pojęcie <i>elektroujemność</i> – wyjaśnia, które pierwiastki zaliczamy do elektroujemnych, a które do elektrododatnich 	<p>wersję układu okresowego</p>		
--	--	--	---------------------------------	--	--

<p>3. Rodzaje wiązań chemicznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcie <i>wiązanie chemiczne</i> – wymienia typy wiązań chemicznych – wie, że atom, tracąc elektrony walencyjne, zyskuje nadmiar ładunków dodatnich i staje się jonem dodatnim – wie, że atom, przyłączając elektrony na powłokę walencyjną, zyskuje nadmiar ładunków ujemnych i staje się anionem – zapisuje symbole jonów dodatnich i ujemnych przy podanych ładunkach – wymienia rodzaje wiązań chemicznych – wskazuje wzory sumaryczne, kreskowe (strukturalne) – dzieli cząsteczki na homoatomowe i heteroatomowe – wskazuje wiązanie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcie <i>dublet i oktet elektronowy</i> – wskazuje helowiec, do którego konfiguracji elektronowej dąży atom innego pierwiastka, tworząc wiązanie chemiczne – zapisuje równania procesów powstawania prostych jonów dodatnich i ujemnych – porównuje promienie kationu z promieniem jonu, z którego powstał kation – porównuje promienie anionu z promieniami atomu, z którego powstał anion – wyjaśnia pojęcie <i>elektrony wiążące i elektrony niewiążące</i> – wyjaśnia pojęcia <i>dipol i związku polarne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia bierność chemiczną helowców – wyjaśnia dlaczego atomy łączą się w cząsteczki (związki chemiczne) – omawia, w jaki sposób atomy innych pierwiastków mogą uzyskać konfigurację najbliższego helowca – korzysta z wartości elektroujemności wg Paulinga w celu obliczenia różnicy elektroujemności pomiędzy łączącymi się atomami – określa rodzaj wiązania chemicznego na podstawie różnicy elektroujemności – wyjaśnia pojęcie <i>gaz elektronowy</i> – wie, co jest istotą wiązania kowalencyjnego, jonowego i metalicznego – omawia budowę cząsteczki wody 	<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje schemat tworzenia wiązania jonowego i kowalencyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym jest wiązanie wodorowe – wymienia najczęściej spotykane ułożenia atomów metali w ich kryształach
--------------------------------------	---	---	---	---	--

	<p>pojedyncze i wielokrotne</p> <ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcie <i>wartościowość pierwiastków</i> 		<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcie <i>sieć kowalencyjna, kryształ jonowy, cząsteczki monomeryczne</i> 		
<p>4. Właściwości fizyczne i chemiczne substancji</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia właściwości fizyczne i chemiczne substancji – wie, co to są piktogramy – zna wzór pozwalający obliczyć gęstość substancji – wie, że wszystkie substancje, w których przeważa wiązanie jonowe, tworzą kryształy jonowe – definiuje pojęcia: <i>wiązanie jonowe, wiązanie metaliczne</i> – wie, co to jest szereg aktywności metali – wie, co to jest pasywacja 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcie <i>warunki standardowe</i> – oblicza gęstość substancji, mając masę substancji i jej objętość – interpretuje piktogramy – wyjaśnia, czym jest aktywność chemiczna – wylicza właściwości substancji o wiązaniach jonowych – wie, dlaczego w szeregu aktywności metali znajduje się wodór – wylicza właściwości substancji, w których przeważa wiązanie kowalencyjne 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia właściwości substancji – wyjaśnia różnicę między rozpuszczaniem a roztwarzaniem substancji – omawia właściwości metali wynikające z istnienia wiązań metalicznych – zapisuje równania reakcji metali aktywnych z wodą z kwasem chlorowodorowym oraz metali z solami – korzysta z szeregu aktywności metali w celu porównania aktywności metali 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia grupy związków chemicznych o budowie jonowej – projektuje i przeprowadza doświadczenie w celu porównania aktywności dwóch metali, zachowania się metali w stosunku do wody oraz kwasu chlorowodorowego 	
<p>5. Alotropia pierwiastków.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest alotropia 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje różnice w budowie diamentu i 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje właściwości diamentu i grafitu na 	<ul style="list-style-type: none"> – wnioskuje, czym są spowodowane różnice 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia występowanie węgla w skorupie

Alotropowe odmiany węgla	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia odmiany alotropowe węgla – wymienia właściwości diamentu i grafitu – wylicza zastosowanie diamentu i grafitu 	<p>grafitu</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia właściwości diamentu i grafitu – rozumie, że zastosowanie diamentu i grafitu zależy od budowy tych odmian – wie, czym jest grafen 	<p>podstawie ich budowy</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje budowę fulerenów – opisuje właściwości grafenu 	<p>właściwości diamentu i grafitu</p> <ul style="list-style-type: none"> – projektuje i przeprowadza doświadczenie w celu zbadania przewodności elektrycznej oraz cieplnej grafitu 	<p>ziemskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia powstawanie i występowanie diamentów w przyrodzie
6. Właściwości i zastosowanie wybranych niemetali	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na położenie niemetali w układzie okresowym – wskazuje położenie wodoru, tlenu, azotu, chloru, jodu oraz gazów szlachetnych (numer grupy i numer okresu) w układzie okresowym – wymienia właściwości fizyczne wodoru, tlenu, azotu, chloru, jodu i gazów szlachetnych (stan skupienia, barwa rozpuszczalność w wodzie) – wie, co to jest mieszanina 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje liczbę atomową oraz masę atomową wodoru, tlenu, azotu, chloru, jodu oraz gazów szlachetnych – odczytuje wartości elektroujemności wybranych niemetali – omawia sposoby otrzymywania wybranych niemetali – wymienia odmiany alotropowe tlenu – wylicza właściwości i zastosowanie ozonu 	<ul style="list-style-type: none"> – pisze równania reakcji otrzymywania wodoru i tlenu – zapisuje obserwacje oraz formułuje wnioski z przeprowadzonych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> – projektuje i przeprowadza eksperyment: otrzymywanie tlenu w wyniku termicznego rozkładu manganianu(VII) potasu – opisuje i przewiduje wpływ rodzaju wiązania na właściwości fizyczne substancji 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia występowanie wodoru, tlenu, azotu, chloru, jodu, gazów szlachetnych oraz ozonu w przyrodzie

	<p>piorunująca</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia zastosowanie wodoru, tlenu, azotu, chloru, jodu oraz gazów szlachetnych 				
<p>7. Właściwości i zastosowanie wybranych metali</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady metali – wskazuje położenie metali w układzie okresowym – odczytuje z tablic dane dotyczące metali (np. temperatura topnienia, temperatura wrzenia, gęstość) – wylicza charakterystyczne właściwości metali – wymienia metal, który występuje w temperaturze pokojowej w stanie ciekłym – wymienia metale, które mają inną barwę niż srebrzystoszarą – wylicza właściwości i zastosowanie żelaza, miedzi, glinu, cyny i 	<ul style="list-style-type: none"> – prawidłowo stosuje dane odczytane z tablic chemicznych – odróżnia metal od niemetalu na podstawie ich właściwości 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia związek między właściwością metalu a jego zastosowaniem – wyjaśnia zjawisko pasywacji – omawia właściwości chemiczne glinu 	<ul style="list-style-type: none"> – projektuje doświadczenie pozwalające zbadać właściwości fizyczne metali – tłumaczy znaczenie pasywacji glinu pod kątem jego zastosowania – rozwiązuje zadania wykorzystując wzór $d=m/V$ 	<ul style="list-style-type: none"> – pozyskuje dane z różnorodnych źródeł w celu uzyskania informacji o sposobach otrzymywania wybranych metali na skalę przemysłową – omawia występowanie wybranych metali w przyrodzie – omawia, jakie funkcje pełnią wybrane metale w organizmach żywych – wyjaśnia pojęcie <i>ferromagnetyzm</i> oraz wymienia metale wykazujące właściwości ferromagnetyczne

	cynku				
8. Właściwości i zastosowanie stopów wybranych metali	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcie <i>stop</i> – wymienia zastosowanie najważniejszych stopów – wie, czym jest żeliwo – wie, co to jest surówka – dzieli surówkę na białą i szarą 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia rodzaje stopów glinu, miedzi, cynku i cyny – wylicza stopy metali (mosiądz, brąz, żeliwo, stop cyny odlewniczy i lutowniczy – opisuje właściwości wybranych stopów metali 	<ul style="list-style-type: none"> – zna skład stopów: glinu, miedzi, cynku i cyny 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje właściwości metalu z właściwościami stopu uzyskanego z tego metalu 	<ul style="list-style-type: none"> – pozyskuje dane z różnorodnych źródeł w celu uzyskania informacji o sposobach otrzymywania stopów – zna budowę wielkiego pieca – wie, że stopy mają oznaczenia techniczne, zgodne z normami przyjętymi przez Międzynarodowy Instytut Normalizacyjny – wie, że w Polsce obowiązują normy Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
9. Reakcje utleniania i redukcji	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie <i>stopień utlenienia, utleniacz, reduktor, utlenianie, redukcja</i> – wie, jak oznacza się stopień utlenienia pierwiastka – zna reguły pozwalające określić stopnie utlenienia pierwiastka w 	<ul style="list-style-type: none"> – pisze proste równania reakcji utleniania i redukcji – oblicza stopnie utlenienia pierwiastków w związkach chemicznych – wskazuje równania reakcji utleniania i redukcji (redoks) 	<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje obserwacje oraz formułuje wnioski z przeprowadzonych doświadczeń – układa bilans elektronowy i wykorzystuje go do dobierania współczynników w reakcji redoks – wskazuje substancje, 	<ul style="list-style-type: none"> – korzysta z układu okresowego pierwiastków chemicznych w celu określenia możliwych stopni utlenienia wybranych pierwiastków – projektuje i przeprowadza doświadczenie 	

	<p>związku chemicznym</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że stopień utlenienia pierwiastka w stanie wolnym wynosi 0 	<p>wśród innych równań</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna definicję utleniacza i reduktora – pisze równania reakcji półokwowych (równania cząstkowe) 	<p>które mogą być utleniaczami i takie, które mogą być reduktorami</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje substancje, które mogą być zarówno reduktorami, jak i utleniaczami 	<p>ilustrujące przebieg reakcji utleniania i redukcji</p>	
10. Ogniwa galwaniczne	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia nazwiska uczonych, którzy pierwsi badali zjawiska zachodzące w ogniwach – wyjaśnia pojęcia: <i>ogniwo galwaniczne, półogniwo, anoda, katoda</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym jest prąd elektryczny – dzieli ogniwa na odwracalne i nieodwracalne– omawia budowę półogniwa i ogniwa galwanicznego – wie, że w ogniwie zachodzą reakcje utlenienia i redukcji – wie, czym jest klucz elektrolityczny 	<ul style="list-style-type: none"> – rysuje schemat ogniwa odwracalnego – zapisuje schemat ogniwa odwracalnego – określa znaki elektrod w ogniwie – zapisuje obserwacje oraz formułuje wnioski z przeprowadzonych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> – konstruuje ogniwo Volty – wyjaśnia, dlaczego w ogniwie Volty płynie prąd elektryczny – zapisuje równania reakcji przebiegające w ogniwie Volty – konstruuje ogniwo Daniella – wyjaśni zasadę działania ogniwa Daniella – zapisuje równania reakcji przebiegające w ogniwie na katodzie i anodzie – przewiduje przebieg reakcji chemicznych na podstawie położenia metalu w 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest szereg elektrochemiczny metali – omawia budowę ogniwa Leclanchego – zna budowę standardowej elektrody wodorowej – wie, czym jest standardowy potencjał elektrody – oblicza siłę elektromotoryczną ogniwa

				szeregu elektrochemicznym– projektuje i wykonuje doświadczenie w celu porównania aktywności chemicznej metali	
11. Chemiczne źródła prądu	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia sposoby wytwarzania energii elektrycznej – wymienia współczesne źródła prądu – wie, że zużytych baterii i akumulatorów nie można wrzucać do odpadów zmieszanych – wymienia najbardziej popularne na rynku baterie – wymienia rodzaje akumulatorów – wylicza zastosowanie akumulatorów 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym są baterie – wymienia rodzaje baterii – omawia budowę baterii cynkowo-węglowej – omawia budowę baterii alkalicznej – omawia budowę baterii litowej – omawia budowę baterii litowo-manganowej – wie, czym są akumulatory – wymienia rodzaje akumulatorów – wie, czym są ogniwa paliwowe – wylicza zastosowanie współczesnych źródeł prądu 	<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje równania reakcji zachodzące podczas ładowania i rozładowania akumulatora – wyjaśnia, dlaczego akumulatorów i baterii nie można wrzucać do odpadów zmieszanych 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zasadę działania akumulatora, baterii i ogniwa paliwowego 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia oznakowanie baterii i akumulatorów
12. Korozja metali i	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym są 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia procesy 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia na czym 	<ul style="list-style-type: none"> – korzysta z dostępnych

ich stopów oraz metody jej zapobiegania	<p>korozja</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest rdza – wymienia rodzaje korozji – wylicza sposoby przeciwdziałania korozji 	<p>spowodowane różne rodzaje korozji</p>	<p>związane z korozją chemiczną i elektrochemiczną</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia proces powstawania mikroogniw podczas korozji elektrochemicznej oraz zapisuje równania reakcji utleniania i redukcji w nich zachodzących – wylicza czynniki wpływające na szybkość korozji oraz czynniki, które spowalniają przebieg korozji 	<p>polega: platerowanie, cynkowanie galwaniczne, działanie protektorów oraz powłok czynnych</p>	<p>źródeł informacji w celu uzyskania informacji o najnowszych sposobach zapobiegania metali i ich stopów przed korozją</p>
<p>Dział II ZWIĄZKI NIEORGANICZNE I ICH ZNACZENIE</p>					
13. Budowa, otrzymywanie oraz właściwości fizyczne wybranych tlenków	<ul style="list-style-type: none"> – zna budowę tlenków – zna wzór ogólny tlenków – dzieli tlenki na tlenki metali i tlenki niemetalu – rozpoznaje wzór tlenku wśród innych związków nieorganicznych – dzieli tlenki na 	<ul style="list-style-type: none"> – zna zasady nazewnictwa tlenków – tworzy nazwę tlenku na podstawie wzoru oraz podaje wzór na podstawie nazwy tlenku – układa wzory sumaryczne tlenków na podstawie wartościowości pierwiastków – określa 	<ul style="list-style-type: none"> – rysuje wzory strukturalne tlenków niemetalu – pisze równania reakcji otrzymywania tlenków – pisze równania reakcji wybranych tlenków metali i tlenków niemetalu z wodą – zapisuje obserwacje oraz formułuje wnioski z przeprowadzonych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> – wnioskuje o właściwościach tlenków na podstawie znajomości charakteru wiązania chemicznego – projektuje i przeprowadza doświadczenie w celu otrzymania tlenku – projektuje i przeprowadza doświadczenie w celu zbadania zachowania 	<ul style="list-style-type: none"> – rysuje wzory elektronowe tlenków metali

	<p>tlenki metali i tlenki niemetalu</p> <ul style="list-style-type: none"> – dzieli tlenki na reagujące i niereagujące z wodą – wymienia właściwości fizyczne tlenków 	<p>wartościowość pierwiastka w tlenku na podstawie wzoru</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia sposoby otrzymywania tlenków – wie, co jest produktem reakcji tlenku metalu z wodą, a co jest produktem reakcji tlenku niemetalu z wodą 	<ul style="list-style-type: none"> – z dowolnych źródeł pozyskuje informacje o zastosowaniu tlenków 	<p>się danego tlenku w stosunku do wody</p>	
<p>14. Właściwości chemiczne oraz zastosowanie wybranych tlenków</p>	<ul style="list-style-type: none"> – dzieli tlenki na tlenki kwasowe, obojętne i zasadowe – wie, że tlenki metali grupy 1 i 2 układu okresowego (za wyjątkiem tlenku berylu) to tlenki zasadowe – wylicza zastosowanie tlenków wapnia, magnezu, azotu(I), siarki(IV), siarki(VI), tlenku węgla(II) oraz tlenku węgla(IV) 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia, z jakimi substancjami reagują tlenki ze względu na ich charakter chemiczny 	<ul style="list-style-type: none"> – wnioskuje o charakterze chemicznym tlenku na podstawie wyników doświadczenia – zapisuje równania reakcji tlenków kwasowych z zasadami oraz tlenków zasadowych z kwasami 	<ul style="list-style-type: none"> – projektuje i przeprowadza doświadczenie pozwalające określić charakter chemiczny wybranego tlenku 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie tlenki zaliczają się do tlenków amfoterycznych – pisze odpowiednie równania reakcji potwierdzających amfoteryczny charakter tlenku – wie, w jaki sposób zmienia się charakter chemiczny tlenków manganu ze wzrostem liczby utlenienia manganu
<p>15. Budowa, otrzymywanie oraz</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest wodorek 	<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje wzory wodorków na 	<ul style="list-style-type: none"> – pisze odpowiednie równania reakcji 	<ul style="list-style-type: none"> – projektuje i przeprowadza 	

właściwości fizyczne wybranych wodorków	<ul style="list-style-type: none"> – zna wzór ogólny wodorku – dzieli wodorki na wodorki metali i wodorki niemetalu – dzieli wodorki na rozpuszczalne i nierozpuszczalne w wodzie – rozpoznaje wzór wodorku wśród innych związków nieorganicznych – wymienia wybrane właściwości fizyczne i chemiczne oraz zastosowanie wodorków chloru, siarki i azotu 	<p>podstawie nazwy oraz tworzy nazwy na podstawie wzoru</p> <ul style="list-style-type: none"> – dzieli wodorki na wodorki kwasowe, zasadowe i obojętne – określa wartościowość pierwiastka względem wodoru na podstawie jego położenia w układzie okresowym – rysuje wzory strukturalne wodorków – wymienia, z jakimi substancjami reagują wodorki ze względu na ich charakter chemiczny 	<p>wybranych wodorków potwierdzających ich charakter chemiczny</p> <ul style="list-style-type: none"> – wnioskuje o charakterze chemicznym wodorku na podstawie wyników doświadczenia – zapisuje obserwacje oraz formułuje wnioski z przeprowadzonych doświadczeń – projektuje doświadczenie w celu otrzymania chlorowodoru 	<p>doświadczenia potwierdzające charakter chemiczny wybranych wodorków</p>	
16. Budowa, otrzymywanie oraz właściwości fizyczne wybranych wodorotlenków	<ul style="list-style-type: none"> – wie, jakie związki nazywamy wodorotlenkami – zna wzór ogólny wodorotlenku – rozpoznaje wzór wodorotlenku wśród innych związków nieorganicznych – wymienia wybrane 	<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje wzory wodorotlenków na podstawie nazwy oraz tworzy nazwy na podstawie wzoru – określa wartościowość metalu we wzorze wodorotlenku – wymienia 	<ul style="list-style-type: none"> – pisze równania reakcji otrzymywania wodorotlenków – pisze odpowiednie równania reakcji wybranych wodorotlenków potwierdzających ich charakter chemiczny – wnioskuje o 	<ul style="list-style-type: none"> – projektuje i przeprowadza doświadczenia potwierdzające charakter chemiczny wybranych wodorotlenków – projektuje i przeprowadza doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia wodorotlenki amfoteryczne – wie, z jakimi substancjami reagują wodorotlenki amfoteryczne

	właściwości fizyczne i chemiczne oraz zastosowanie wodorotlenków sodu, potasu, magnezu i wapnia	substancje, z którymi reagują wodorotlenki ze względu na ich charakter chemiczny – wie, w jaki sposób można otrzymać wodorotlenki – korzysta z tabeli rozpuszczalności i wskazuje na wodorotlenki rozpuszczalne i nierozpuszczalne w wodzie – wie, które wodorotlenki nazywamy zasadami	charakterze chemicznym wodorotlenku na podstawie wyników doświadczenia – zapisuje obserwacje oraz formułuje wnioski z przeprowadzonych doświadczeń	otrzymywania wybranego wodorotlenku	
17. Budowa i podział kwasów. Otrzymywanie, właściwości i zastosowanie kwasów beztlenowych	– wie, jakie związki nazywamy kwasami – zna podział kwasów – zna wzór ogólny kwasu beztlenowego – podaje skład reszty kwasowej kwasu tlenowego oraz beztlenowego – rysuje wzory strukturalne kwasów beztlenowych – rozpoznaje wzór	– wyjaśnia sposób tworzenia nazw prostych kwasów beztlenowych – wyjaśnia sposób tworzenia nazw kwasów tlenowych – zapisuje wzory kwasów beztlenowych na podstawie nazwy oraz tworzy nazwy na podstawie wzoru	– pisze odpowiednie równania reakcji wybranych kwasów beztlenowych potwierdzających ich charakter chemiczny – wnioskuje o charakterze chemicznym kwasu beztlenowego na podstawie wyników doświadczenia – projektuje doświadczenie w celu	– projektuje i przeprowadza doświadczenia potwierdzające charakter chemiczny wybranych kwasów beztlenowych	– omawia właściwości i zastosowanie kwasu fluorowodorowego i cyjanowodorowego

	<p>kwasu wśród innych związków nieorganicznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia wybrane właściwości fizyczne i chemiczne oraz zastosowanie kwasów chlorowodorowego i siarkowodorowego 	<ul style="list-style-type: none"> – określa wartościowość drugiego pierwiastka we wzorze kwasu beztlenowego – wymienia substancje, z którymi reagują kwasy beztlenowe ze względu na ich charakter chemiczny – rysuje wzory strukturalne kwasów tlenowych 	<p>otrzymania kwasu siarkowodorowego</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapisuje obserwacje oraz formułuje wnioski z przeprowadzonych doświadczeń 		
<p>18. Otrzymywanie, właściwości i zastosowanie wybranych kwasów tlenowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna wzór ogólny kwasu tlenowego – wie, jak można otrzymać kwasy – rozpoznaje wzór kwasu tlenowego wśród innych związków nieorganicznych – wymienia wybrane właściwości fizyczne i chemiczne oraz zastosowanie kwasów: siarkowego(VI), azotowego(V) oraz fosforowego(V) 	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie <i>proces egzoenergetyczny</i> – zapisuje wzory kwasów tlenowych na podstawie nazwy oraz tworzy nazwy na podstawie wzoru – określa wartościowość niemetalu we wzorze kwasu tlenowego – wymienia substancje, z którymi reagują kwasy tlenowe ze względu na ich charakter chemiczny 	<ul style="list-style-type: none"> – pisze równania reakcji otrzymywania kwasów – wnioskuje o charakterze chemicznym kwasu tlenowego na podstawie wyników doświadczenia – zapisuje obserwacje oraz formułuje wnioski z przeprowadzonych doświadczeń – projektuje doświadczenie w celu zbadania właściwości kwasu siarkowego(VI) i azotowego(V) 	<ul style="list-style-type: none"> – projektuje i przeprowadza doświadczenie w celu zbadania właściwości kwasu siarkowego(VI) i kwasu azotowego(V) – projektuje i przeprowadza doświadczenie w celu otrzymania kwasu fosforowego(V) 	<ul style="list-style-type: none"> – wylicza właściwości i zastosowanie kwasów węglowego i siarkowego(IV)

	<ul style="list-style-type: none"> – omawia i wyjaśnia zasady bhp podczas rozcieńczania kwasu siarkowego(VI) – wie, co to jest woda królewska 				
19. Budowa, otrzymywanie, właściwości oraz zastosowanie wybranych soli	<ul style="list-style-type: none"> – wie, jak są zbudowane sole – zna wzór ogólny soli – rozpoznaje wzór soli wśród innych związków nieorganicznych, – wymienia przykłady soli z najbliższego otoczenia 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia sposoby tworzenia nazw soli – wylicza sposoby otrzymywania soli – określa właściwości fizyczne i chemiczne oraz zastosowanie siarczanu(VI) sodu i magnezu, chlorku sodu, azotanu(V) sodu – korzysta z tabeli rozpuszczalności soli i wskazuje na sole, które są trudno rozpuszczalne w wodzie – wymienia sposób otrzymywania soli 	<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje wzory soli na podstawie nazwy oraz tworzy nazwy soli na podstawie wzoru sumarycznego – zapisuje obserwacje oraz formułuje wnioski z przeprowadzonych doświadczeń – oblicza wartościowość metalu na podstawie wzoru sumarycznego soli – pisze równania reakcji otrzymywania soli – wie w jakiej postaci występują sole w przyrodzie 	<ul style="list-style-type: none"> – projektuje i przeprowadza doświadczenia, w wyniku którego otrzyma sól – projektuje i przeprowadza doświadczenie w celu zbadania właściwości wybranych soli 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcie <i>odczyn roztworu</i>, wie jakie sole nazywamy solami amonowymi i w jaki sposób się je otrzymuje – wyjaśnia, na czym polega reakcja zobojętniania oraz reakcje strąceniowe
20. Rozpuszczalność substancji	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia: <i>mieszanina</i>, <i>mieszanina jednorodna</i>, <i>mieszanina</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia: <i>substancja rozpraszająca</i> oraz <i>substancja rozproszona</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje roztwór nasycony w określonej temperaturze na podstawie danych uzyskanych z wykresu 	<ul style="list-style-type: none"> – projektuje doświadczenie w celu otrzymania roztworu nasyconego z nienasyconego i 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego rozdrobienie, mieszanie i podwyższona temperatura zwiększają

	<p><i>niejednorodna, mieszanina wieloskładnikowa, roztwór właściwy, rozpuszczalność, roztwór nasycony i nienasycony,</i></p> <p>– wymienia przykłady substancji ze swojego otoczenia, rozpuszczalnych i nierozpuszczalnych w wodzie</p>	<p>– opisuje różnice między roztworem nasyconym i nienasyconym,</p> <p>– wymienia czynniki wpływające na rozpuszczalność substancji w wodzie</p> <p>– opisuje różnicę pomiędzy rozpuszczaniem i rozpuszczalnością</p>	<p>lub tabeli rozpuszczalności</p> <p>– oblicza ilość substancji, którą można rozpuścić w danej ilości wody w podanych warunkach</p> <p>– korzysta z wykresu i tabeli rozpuszczalności</p> <p>– zapisuje obserwacje oraz formułuje wnioski z przeprowadzonych doświadczeń</p>	<p>odwrotnie</p> <p>– rysuje krzywe rozpuszczalności, – rozwiązuje zadania z wykorzystaniem rozpuszczalności substancji</p>	<p>szybkość rozpuszczania większości substancji stałych w wodzie na podstawie właściwości substancji</p>
21. Stężenie procentowe roztworu	<p>– wymienia naczynia miarowe</p> <p>– definiuje stężenie procentowe</p> <p>– podaje wzór opisujący stężenie procentowe</p> <p>– wie, w jaki sposób sporządzić roztwór o określonym stężeniu procentowym</p> <p>– oblicza stężenie procentowe substancji, mając podaną masę substancji i masę roztworu</p>	<p>– wymienia kolejne czynności, jakie należy wykonać, w celu przygotowania roztworu o określonym stężeniu</p> <p>– wykonuje proste obliczenia dotyczące stężenia procentowego roztworu</p>	<p>– przekształca wzory na stężenie procentowe w celu obliczenia szukanych wielkości, gdy pozostałe są podane</p> <p>– opisuje kolejne czynności, jakie należy przeprowadzić, w celu otrzymania określonej ilości roztworu o danym stężeniu procentowym</p> <p>– wymienia szkło oraz sprzęt laboratoryjny, jakich należy użyć do sporządzenia danego roztworu</p> <p>– wyjaśnia</p>	<p>– rozwiązuje złożone zadania na stężenie procentowe roztworu wykorzystaniem z gęstości roztworu</p>	<p>– rozwiązuje zadania na rozcieńczanie i zateżanie roztworów oraz na mieszanie roztworów o różnym stężeniu</p> <p>– podaje stężenie w promilach i ppm</p>

			pojęciastężenie masowe i stężenie objętościowe		
22. Sposoby zmiany stężenia roztworu	– definiuje pojęcia: <i>zateżnianie i rozcieńczenie roztworu, roztwory stężone i rozcieńczone</i>	– wie, jakie czynności należy wykonać, aby zwiększyć stężenie roztworu, a jakie aby zmniejszyć stężenie roztworu	– oblicza stężenie procentowe roztworu z przeliczaniem jednostek	– oblicza nowe stężenie procentowe roztworu po rozcieńczeniu i zateżnieniu roztworu – korzysta z krzywych rozpuszczalności w celu obliczenia stężenia roztworu nasyconego	